

అ మ్మా కొ డు కు

(కాం గ్రెస్ చరిత్ర)

PANCHAYAT OFFICE
TELAPROLU.
Krishna Dt.

వ ర్గ భ నే ని కా శీ వి శ్వ నా థం

ప్ర జా ప్ర చు రణ లు

పవరు పేట :: ఏలూరు.

ప్రజాప్రచురణ
ప్రథమ ముద్రణ
మార్చి—1961

వెల 1-25

ముద్రణ
ముముక్షువు ప్రెస్
వీలూరు

అ బి ప్రా యా లు

ఇది భారత సాతంత్ర్య ఉద్యమ గాథ. బాలలకై మిత్రులు శ్రీ కాశీవిశ్వనాథంగారు గేయరూపాన రచించినారు. విషయమంతా అమ్మా కొడుకు మధ్య సంభాషణ రూపాన సాగింది. ఈ గాథను పాటగా అల్లిడానికి శ్రీ కాశీ విశ్వనాథంగారు చాల శ్రమించినారు. అనేక గ్రంథాలనుండి పదయాన్ని సేకరించినారు.

. ఇంతకు పూర్వం శ్రీ కాశీగారు భారత వీర విప్లవ గాథను 'తాతా మనుమడు' అన్న పేరున వెలయించినారు. మన తెలుగు బాలబాలికలందరు తప్పక భారత సాతంత్ర్యోద్యమ గాథను తెలుసుకొనవలెనని వారు సంకల్పించుకొన్నారు. ఈ సంకల్పము చాల మెచ్చుకో తగినది.

అక్కడక్కడ భాష కొంత ప్రాథంగా నడచినా విషయ వివరణకు ఎక్కడా భంగం కలగని కీర్తినే సాగి పోయింది.

ప్రతి తెలుగు బాలుడు; తెలుగు బాలిక; ఈ దేశభక్తి ప్రబోధితమైన గేయ కావ్యాన్ని చదివి మేలు పొంద గలరని ఆశిస్తున్నాను. శ్రీ కాశీవిశ్వనాథంగారు మరిన్ని కావ్యాలు బాలలకై రచించి భాషాసేవ చేయగలరని నమ్ము తున్నాను.

ఏ లూ రు }
3-3-61

బి. వి. న ర సి ం హా రా వు.

అమ్మా కొడుకూ అనే గ్రంథం ఆనినుండి తుదివరకూ చదివాను. చిన్నపిల్లలకు కాంగ్రెసు చరిత్ర గేయ రూపంలో వ్రాయాలని బుద్ధి పుట్టి శ్రీ కాశీవిశ్వనాథంగారిలా వ్రాసి నందుకు అభినందిస్తున్నాను.

గేయం అద్భుతంగా నడచింది. చాలా అందంగా వుంది.

శ్రీ కాశీవిశ్వనాథంగారు చేసిన కృషికి నాకు చాలా సంతోషం. పిల్లలకు ఇటువంటి గ్రంథాలు, ఇంకా వ్రాసి బాల బాలికల విజ్ఞానానికీ - దేశభక్తికీ - దోహదం చేయ వలయునని కోరుతున్నాను.

బంధు
4-3-61.

కొడలి ఆంజనేయులు.

జాతీయ కాంగ్రెసు కథ - తల్లి కొడుకుకు వినిపించుట చాలా సొంపుగా నున్నది.

తణుకు
16-3-61

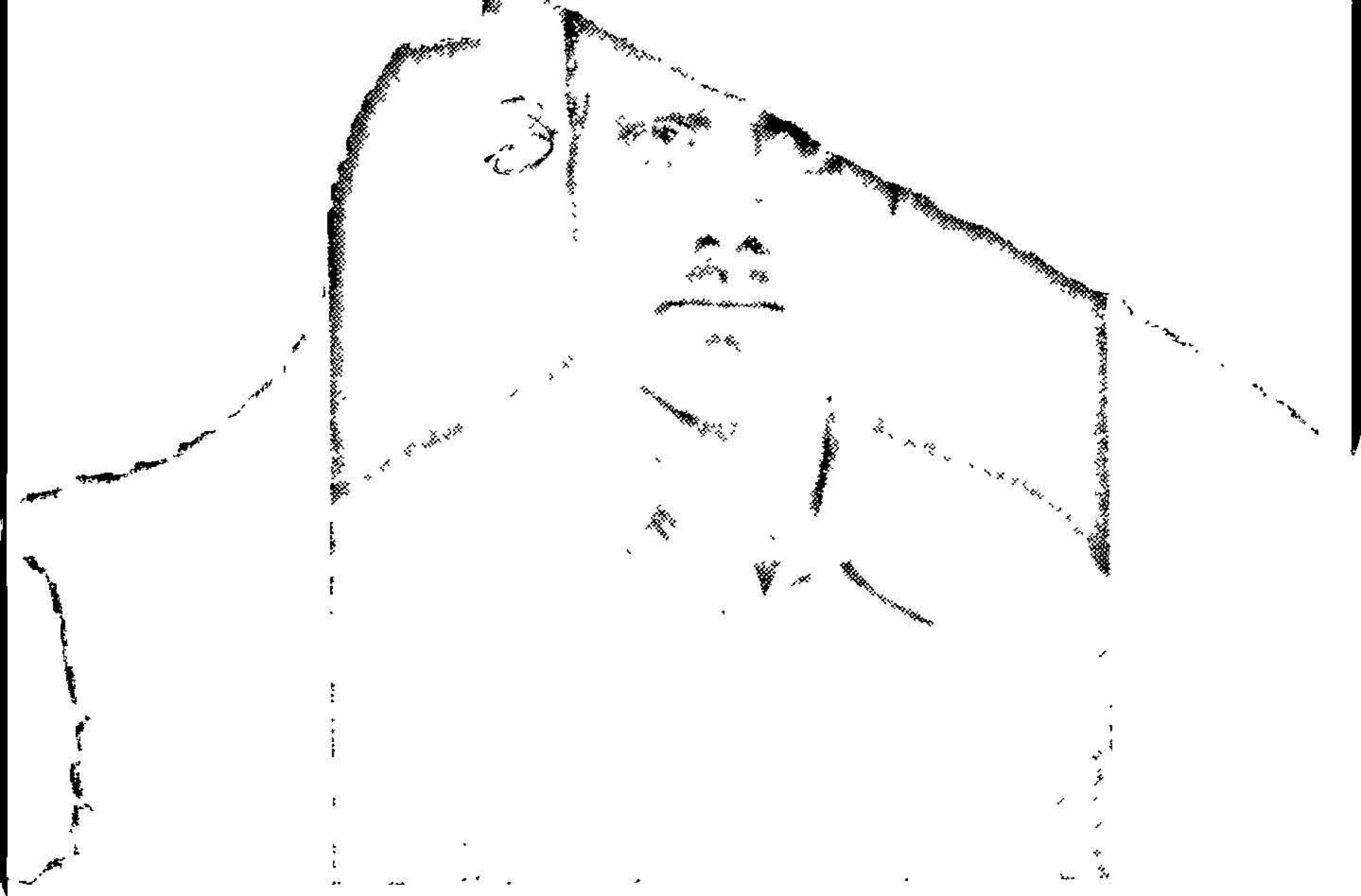
ముదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రి.

కృతజ్ఞత

అభిప్రాయము లొసగిన

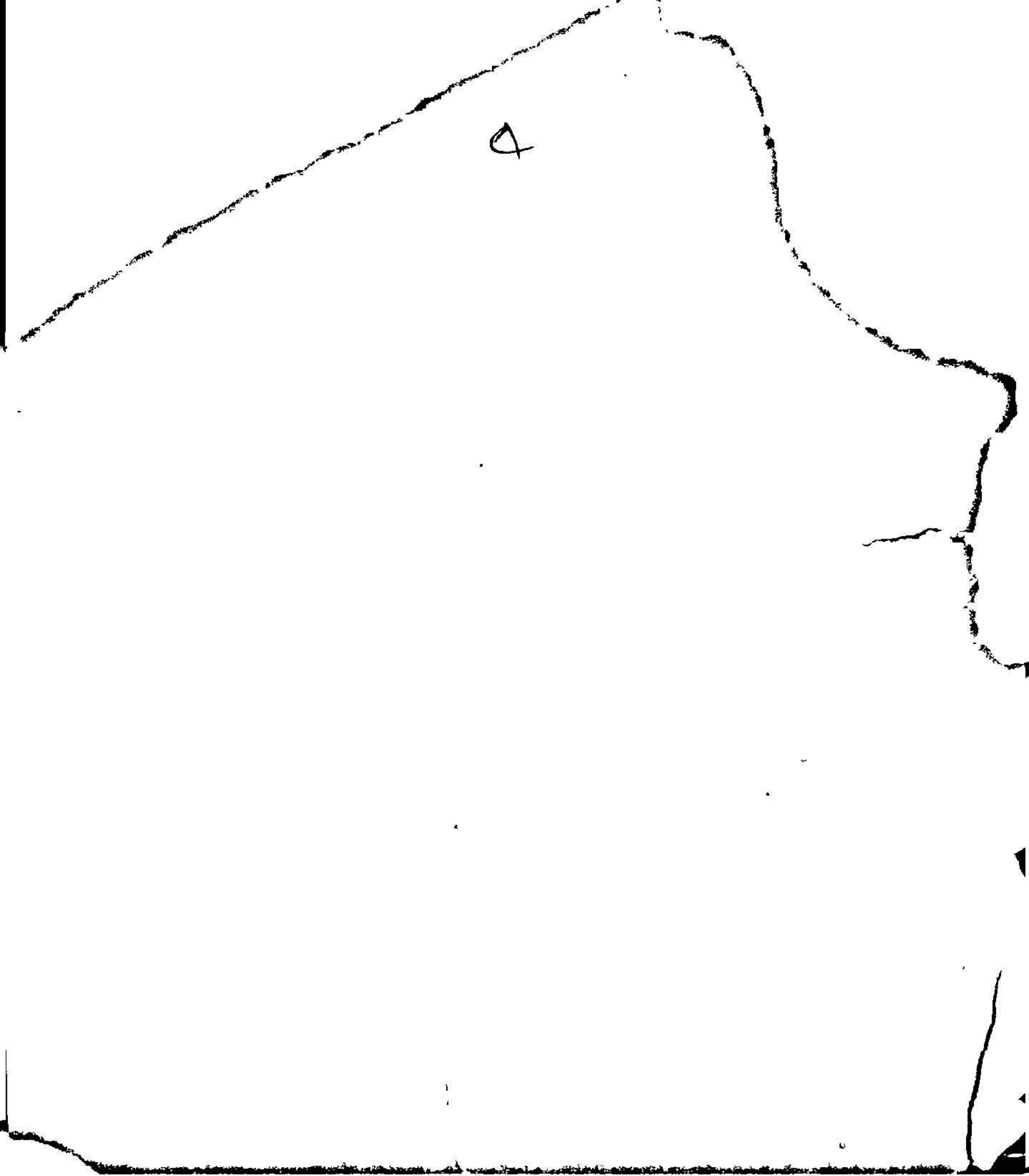
పెద్దలకు

ప్రజా సేవకుడు
ప్రశాంత చిత్తుడు
ప్రగతి పథ పథికుడు
ప్రియ మిత్రుడు
శ్రీ గద్దె వెంకటేశ్వర్రావు గారికి

5

శివభాగ్య

కొడుకు

అమ్మరో నా కొక్క
కమ్మనీ కథజెప్పు !

దయ్యాల భూతాల
ఋయ్యారమైనట్టి
కథలేమి వద్దమ్మ
కమ్మగా నుండవవి !

భారతము భాగవత
రామాయణములాది
గీతలో గల లోతు
నీతికథలంటూను
నూరిపోసిందమ్మ
నానమ్మ ఇందనుక !

తెలుగు కావ్యములందు
విలువైన కథలెల్ల
సులువుగా వివరించి
అమ్మమ్మ జెప్పింది !

వాసిగాంచిన యట్టి
కాశిమజిలీ కథలు
చోసి నోటితో తొన్ని
చోకుండ తాతమ్మ
నిన్ననే చెప్పింది !

దేశ దేశాలలో
తేజరిల్లినయట్టి
జానపద కథలెల్ల
జాగ్రత్తగా చూచి
అక్కయ్య నాకెంతో
మక్కువతో జెప్పింది !

అజాదు రాజగురు
సుఖదేవు భగత్సింగ్
అమరగాధలు కలిపి
అనాటి విప్లవము
తాతయ్య వర్ణించి
తనివిదీరా నాకు
వినిపించినాడమ్మ !

అమ్మ
అందరన్నీ జెప్పి

అనందపరిచారు !
 అమ్మనూ నేనేమి
 అధికంబు చెప్పుదురా
 అయిననూ నా బాబు
 అడుగరా చూస్తాను !

కొ డు కు

గేటుపై కులుకుచూ
 గోపేమొ జిమ్ముచూ
 ముద్దులొలికించేటి
 మువ్వన్నె కేతనము
 జాతికే వెలుగంట !
 పూతమైనాదంట !
 ప్రఖ్యాతి గనెనంట !
 పలుకవేమే అమ్మ ?
 కునుకులో నుంటివా ?
 ఆ కథన్ జెపుమమ్మ !

అ మ్మ

జాతికీ మాతకూ
 జ్యోతియానది బాబు !
 జాతీయ కాంగ్రెసు

ఊతగర్రది బిడ్డ !
 పెనుగాలి నెదురుచూ
 వినువీధి నెగురుచూ
 విజయచిహ్నంబౌచు
 విఖ్యాతి గాంచింది
 విశ్వమంతట తాను !

మనజాతి కేతనము
 మదికందదా నీకు
 మా బాబు వినుమిదిగొ !

సామ్రాజ్యవాదులన్
 సాగనంపినదద్ది !
 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ
 చరితంపు సంకేత
 కేతనమ్మది బాబు !

జాతీయ సమరంపు
 జయదుందుభీ చిహ్న
 మందాల బావుటా
 హుందాను పరికించు !

కొ డు కు

అమ్మరో పూ ర్తిగా
అర్థమయ్యేటట్లు
వివరమ్ము లెరిగించి
విశదమ్ము జేయుమా !

అ మ్మ

కళలు విరజిమ్మేటి
కాంగ్రేసు కట్టడము
కథ నాలకించరా
కమ్మగా వినుపింతు !

తై యాబ్జి - బేనర్జి -
హ్యూముదొరలాదిగా
కీటుదొక్కినవారు !

బాల - లాలూ - పాలు -
గోఖలే - మెహతాలు -
గోడగట్టినవారు !

గాంధీజి - రాజేంద్ర -
జహ్వారు - పటేలులూ

ఇల్లుగట్టినవారు !

ఆ యింటిలో మనము
హాయిగా వుంటున్న
భారతీయులమయ్య !
భాగ్యవంతులమయ్య !

ఆ యింటి ముంగిటన్
అలరారుచున్నట్టి
అందాల కేతనము !
అంతుపట్టెనుగదర
అబ్బాయి ! మనజాతి
కేతనము కథ నీకు !

కొ డు కు

ముక్తసరిగా నీవు
మూడు ముక్కలలోన
ముగియించినావమ్మ
మాతరో ! మరికాస్త
మదికెక్కు రీతిగా
పదిలపరచుము తల్లి !

ప్రఖ్యాత కాంగ్రేసు
పాఠమున్ మనసార !

అ మ్మ

అరువదేండ్లకుపైన
రణతలమ్ముననిల్చి
అరిభయంకరమైన
ఆంగ్లప్రభుతను నెట్టి
అధికారమును పట్టి
అధిపతులు మనవారె
అయినారురా బాబు !
అందుకాదర్శమౌ
అధికార చిహ్నమీ
ఆకాశకాంతిరా !
అందాలజిలుగురా !

కొ డు కు

అరువదేడుల కథను
అందించుమో తల్లి !

అ మ్మ

ప్రప్రథమ స్వాతంత్ర్య

ప్రథనమ్ము ఫలమీక
 జనతలో చై తన్య
 మడుగంటి స్తంభించ;
 ఈధాత్రిలోనున్న
 మేధావులౌ నరులు
 సక్రమపు రాజ్యాంగ
 చట్టాల - సాగారు
 టభివృద్ధిమార్గమగు
 అది సమన్వయమునగు
 సాఫల్య మొనగూర్చు
 సాగారుడని సాగి
 బాగేమి లేకనూ
 మూగబారుటతోడ,
 అతివాదశ క్తులిట
 శ్రుతిమించి రాగాన
 దశదిశల వ్యాపించి
 ధగధగల్ ఎగజిమ్మి
 పొగమాత్రమీనాట
 పుక్కిలింతల విడువ
 దౌర్జన్యరాహిత్య
 ధర్మయుద్ధంబౌను
 కర్మయోగుల కనుచు

ఉండంతమాటలో
 కొండంతభావంబు
 గుప్పించిగాంధీజి
 సత్యాగ్రహస్త్రమున్
 సారించి విడిచాడు
 సాధించినిలిచాడు
 స్వాతంత్ర్యమీనాట !

కొ డు కు

గాంధీజి ఒక్కడే
 కదనమ్ము జరిపెనా ?
 వినగోరుచుంటినే
 వివరించుమోయమ్మ !

అ మ్మ

స్వాతంత్ర్యసంగ్రామ
 సంరంభమందునన్
 శౌర్యధైర్యప్రముఖ
 సాహసోపేతులౌ
 శక్తిసంపన్నులే
 సమిధలై పోయ్యారు
 అమరులై నిల్చారు !

అరయరాఅబ్బయి
ఆకథన్ వివరింతు !

ప్రాభవమునందున్న
పెద్దఉద్యోగులౌ
వై స్రావిడప్రిసూ
హ్యము దొరలాదిగా
ఒనరించుకృషివలన
కలకత్త బొంబాయి
మద్రాసు మొదలుగా
నగరాలలోనున్న
దేశీయసంక్షేమ
సంస్థలన్నీగలసి
జాతీయకాంగ్రేసు
జన్మకారణమాయె !

జాతీయకాంగ్రేసు
జనకుడౌ హ్యముదొర
జ్యోతిగా వెలుగొందె !

కొ డు కు

తమజాతి పాలనమె
తగదంచు ఎదిరించ

తలపడెన దొరలట్లు ?
తెల్పవమ్మా తల్లి ?

అ మ్మ

కోతిగొనములవారు
జాతివారని గాని,
మతమువారని గాని;
మమత జూపించుటది
నీతివంతుల కెపుడు
నిజముగా సరిపడదు !

ప్రప్రథమ కాంగ్రేసు
కద్యక్షుడై నాడు
బేనర్జీ బొంబైని !

పాలనాచక్రమున
పాలోసగి ప్రజలకు
పాలించుడంచునూ
ప్రభుతనే యాచిస్తు
ప్రకటించినారయా
పరిషత్తులో నాడు
పెద్దలెల్లరు గూడి !

నారోజిమాళియై
మరుసమా వేశమా
కలకత్త నగరాన
కనుల విందొనరించె !

మదరాసు నగరాన
కాంగ్రేసు గద్దెపై
తయ్యాబ్బి వెలుగొందె !

అల ప్రయాగను గూడు
నాలుగవ కాంగ్రెసుకు
జార్జియూలధ్యక్ష
దర్జాలు జూపించె !

జాతీయకాంగ్రెసు
పంచమీ పరిషత్తు
బొంబాయిలో నాడు
వెదర్బర్న్ వేదికై
వెలుగొందె దిశలెల్ల !

కలకత్త కాంగ్రెసు
గద్దెపై నెక్కియా

ఫీరోజిషా మెహత
 సింహగర్జన జేసి
 చీత్కారముల్ దెలిపి
 సీమదేశీయులన్
 చీటికి మాటికి
 చిన్నబుచ్చిన గూడ
 చీమునెత్తురు లేని
 సామ్రాజ్యమెంతయున్
 సన్నగిల్లనె లేదు !

నాగపుర కాంగ్రేసు
 బాగుబాగుగాను
 ఆనందచార్యులూ
 అధ్యక్షుడై నాడు !

త్రివేణి సంగమమున
 తీర్థమా కాంగ్రెసుకు
 బేనర్జీ ప్రెసిడెంటు!

జోహారులంగొంటు
 లాహోరు కాంగ్రేసు
 గద్దెపై నారోజి

వర్ధిల్లి నాడురా !

కొ డు కు

తాహతెంతో గలుగు
తాతయ్యలెందరో
తఱ్ఱులెక్కారంటు
తనివొందజెప్పావు
తల్లిరో ! సరెగాని
ఫలితమేమయ్యెనో
పలుకాడలేదమ్మ ?

అ మ్మ

జాతీయకాంగ్రెసు
శైశవావస్థలో
చట్టసభలో తగ్గిన
సభ్యత్వముం గోరి
సాధించతలపడియు
గోముగా మారాము
ఎనుబడై దూనుండి
ఏడేండ్లు జేసింది !

అమిరింది మదరాసు

జాతీయకాంగ్రేసు
అభ్యక్షపీఠంబు
ఆల్పేర్పుడు వెబ్బొరకు !

జాతీయకాంగ్రేసు
పూనాసమావేశ
పూజార్హ పీఠమ్ము
పై నెక్కె బేనర్జీ !

పదియేండ్లు వరుసగా
పరిషత్తులయ్యాక
లక్షలాదీప్రజల
దీక్షయాకాంగ్రేసు
ప్రభవకారణ మనుచు
ఇండియాకొన్నిల్లు
యాక్ష్టనే నిరసించి
ప్రజలపై బడబోవు
పన్నులను నిరసించి
పలుకాడ గలిగింది !

కలకటాకాంగ్రేసు
కాన్ఫ్రెన్సుకానాడు

రహింతులసాయాని
రాజాయెనంటరా !

అమరావతీపురిని
జాతీయకాంగ్రేసు
అధ్యక్షుడై నాడు
శంకరన్నాయరూ !

మదరాసుసభలోన
మకుటమై నిల్చాడు
ఆనందమోహనా
బోసుబాబానాడు !

లక్ష్మోసమావేశ
ముఖ్యమౌకాంగ్రెసు
అధ్యక్షుడై నాడు
ఆరసీ దత్తుండు !

లాహోరుకాంగ్రెసు
అందలమ్మెక్కాడ
చందవర్కారపుడు

కొడుకు

కన్నతల్లీ ! నాకు
 కలదొక్క సందియము ।
 కాంగ్రేసు సంస్థేనొ
 గడిదేరి గడుసుగా
 పండువెన్నె ల గాయు
 నిండుచందురుడట్లు
 నిలబడ్డ దంటావు
 నిర్ణయము దెలుపవా !

అమ్మ

గ్రాహ్యమ్ము గాలేద
 గంభీరవిషయాలు ?
 మనసుంచి వినవోయి
 మహనీయ చరితమ్ము !
 పదునైదు ఏండ్లమొ
 పైబడ్డ కాంగ్రేసు
 నియమ నిబంధనముల
 నిర్ణయముజేసుకుని -
 తిలకు నిర్బంధమున్
 తీవ్రముగ నిరసించి -
 అరవింద ఘోషాది

అభ్యుదయ వాదులన్
అనుగమించిందపుడు !

జాతీయకాంగ్రేసు
కలకత్త గద్దెపై
ప్రముఖుడాయెను వాచ !

అహమదాబాదులో
సమకూడు కాంగ్రేసు
సభకు అధ్యక్షుడై
నిష్పకణములు కక్కి
గొప్పగా మాటాడి
కాలనీలల బోలి
కరణీక మడిగాడు
సూరేంద్రనాథుడూ ।

మదరాసు మహాసభ
మంచెపై నిల్చుండి
లాలుమోహన ఘోషు
లగువుబిగువులు జూపె ।

బొంబాయి కాంగ్రేసు

గద్దెపై కాటనూ
ఒద్దికన్ గూర్చుండె ।

కాశికాపురమునను
కాంగ్రేసు గద్దెక్కి
రాజకీయములందు
రాటుదేలినవాడు
గోఖలే - గొప్పగా
రాజ్యాంగధర్మాల
తర్కమీమాంసలన్
వాదపటిమను జూపి
గోదాకు దింపినను
పాలించు సామ్రాజ్య
పశుబలమ్మి సుమంత
పట్టుడిగిపోలేదు !

ఇరువదేండ్లప్రాయ
మినుమడించకముందె
కర్జునా దొరగారి
దుర్జనత్వము దెలుపు
చట్టాలగుట్టంత
బట్టబయలొనరించి

ఋట్టదాఖలుచేయ
పట్టుబట్టిందిరా.

వంగవిభజన తంతు
అంగవైకల్యమని
రంగవల్లిని చూపి
క్రుంగిపోయిందిరా ।
మాయమర్మము నెరిగి
లాయలిష్టుగ నుంటు
“పాలనాశాఖలల
పదవులన్నీకూడ
భారతీయుల కిడిన
పదివేలు మాకన్న”
నారోజి శౌర్యమున
శ్వేతపాలన మిటను
శేషించరాదంటు
ఆంగ్లపాలన మిటను
అంతరించాలంటు
అరమరలు విడనాడి
ఎలుగై త్రి చాటాడు
కలకటా కాంగ్రేసు
గద్దెపై తానెక్కి

దాదభాయ్ నారోజి
దండిగా ఆ నాడె ।

సూరత్సమావేశ
రణరంగ కేంద్రమున
రాణించె చంద్రుడై
రాస్పిహారీ ఘోషు ।

స్వపరిపాలన మాకు
సామాన్య కాంక్షంటు
మదరాసులో మళ్ళి
గద్దెక్కెగా ఘోషు ।

మాలవ్యపండితుడు
కాలోచితంబుగా
లాహోరులో నాడు
కాంగ్రేసు గద్దెక్కె ।

కొ డు కు

గద్దెక్కి గద్దించి
గడియించి తెచ్చింది
కనరాదు । వినరాదు ।

గమ్మత్తుగా వుంది
కథమాత్రమోయమ్మ !
కడవరకు గానిమ్ము !

అ మ్మ

జోలపాటలు మీరి
బాలప్రాయము గూడ
రాజ్యాంగసభలోన
ముద్దుమాటలు కూర్చి
కద్దు మాకిది యంచు
పద్దులను జేర్చంగ
వద్దికెంతనొ జూపి .
వాదించి నిల్చుంది
పందొమ్మిదొందలా
తొమ్మిదీదనుక నా
పదియారు వర్షములు !

అలహాబాదున- తిరిగి
అధ్యక్షుడై నాడు
జాతీయ కాంగ్రెసుకు
విలియం వెడర్బర్న్ !

ఇరువదై దవయేట
 మితవాద ప్రాబల్య
 గతులలో బడియునూ
 మతమే ప్రాధాన్యమై
 జతగూడు ప్రత్యేక
 నియోజక వర్గాల
 నిర్ణయము నేదిరింది !
 మతసామరస్యమున్
 మనసార కోరింది !

కలకటా కాంగ్రేసు
 గద్దెపై- బి. యన్. థర్
 ఒద్దికన్ గూర్చుండె !

బంకిపూర్కాంగ్రేసు
 అధ్యక్షుడై నాడు
 ఆరెన్ మధోల్కరూ !

సయ్యదూ మహమ్మూదు
 చల్లంగ కరాచీ
 కాంగ్రేసు గద్దెపై
 కాలెట్టినాడంట !

మదరాసు కాంగ్రేసు
భూపేంద్ర బాసుకూ
భువన విజయము గూర్చి
తొలి లోక యుద్ధమున
తోడాయె బ్రటనుకూ !

బొంబాయి కాంగ్రేసు
బ్రహ్మాండమౌ సభను
సత్యేంద్రసింహాకు
ప్రత్యేక గౌరవము !

హిందువులు ముస్లిములు;
విడివడ్డ కాంగ్రేసు
ఇరుతెగలవారున్ను;
ఐక్యమున్ బొందినా
ఆనందమందినా
అల లక్నో కాంగ్రేసు
అధ్యక్షుడై నాడు
అంబికామజుందారు !

లోకమాన్యుడు తిలకు
గాంధీమహాత్ములన్

లోబరచుకొన్నాది;

మగవానితో బాటు
మగువకూడా నంటు !
అంటుదోషం బీడ
అంతరించాలంటు !
మర్మగర్భితమైన
తీర్మానముల్ జేయు
కలకత్త కాంగ్రేసు
అధ్యక్షురాలాయె
అనిబిసెంటమ్మపుడు !

ముప్పదవ పడిలోన
మురిపాల కాంగ్రేసు -
ముగుద బీసెంటమ్మ
హోమురూలుద్యమము
గనికరించిందంతె !

హాసన్ ఇమామపుడు
భాషించె బొంబాయి
కాంగ్రేసు పెద్దయై !

ఉల్లమారగ మళ్ళి
 ఢిల్లీని మాళవ్య
 కాంగ్రేసు గద్దెపై
 కళలెన్నో జిమ్మాడు !

ముప్పదీ మూడేండ్ల
 వయసులో పసికట్టి
 సర్వ పక్షలకూ
 సామరస్యము కూర్చి
 బాధ్యతాయుతమైన
 ప్రభుతనే కోరింది !

అమృత్సర్ కాంగ్రేసు
 అధ్యక్ష పీఠాన
 దండిగా గూర్చుండె
 పండితుడు మోతిలాల్ !

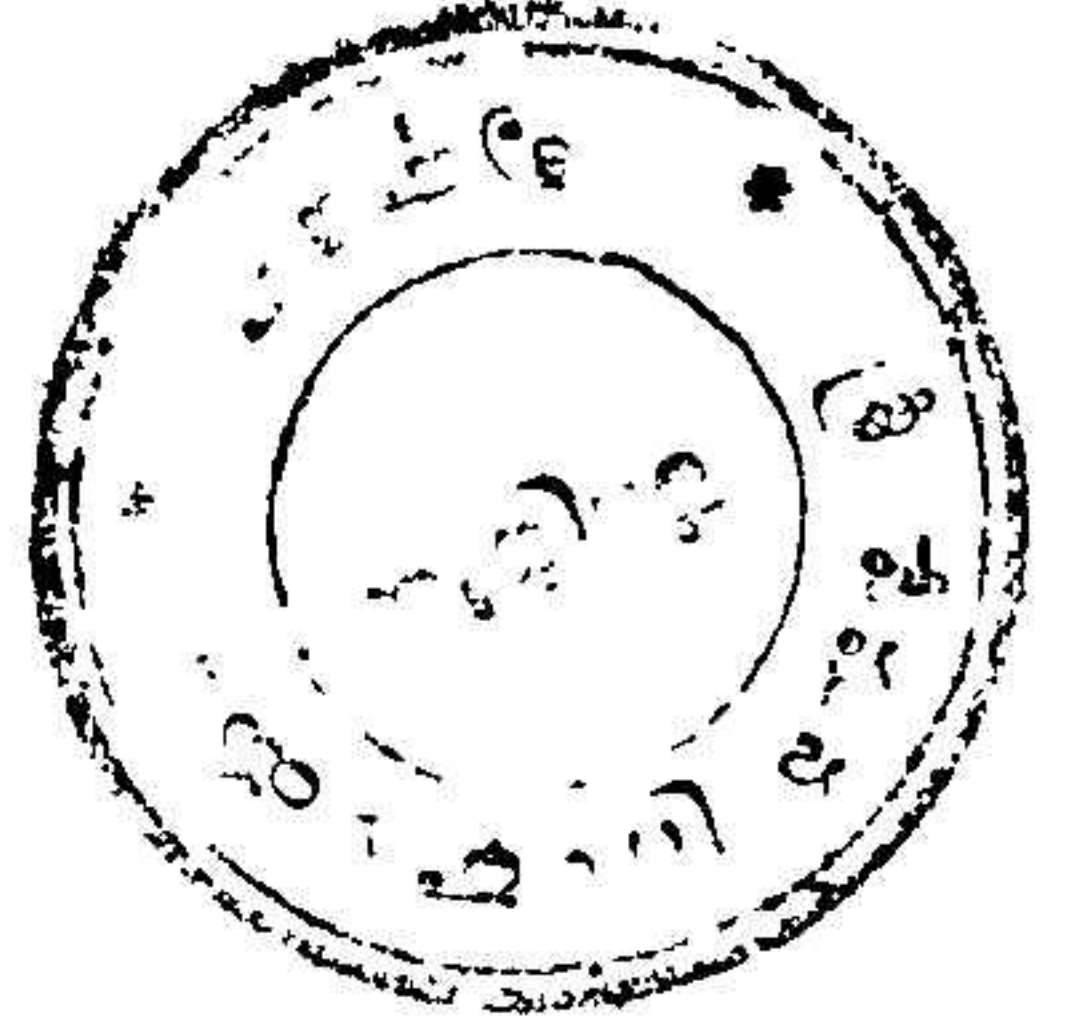
కొ డు కు

యుద్ధమున ప్రభుతకున్
 మద్దతుగ మనమున్న
 ప్రతిఫలము యేమయెనొ
 ప్రకటించ వేమమ్మ !

అ మ్మ

యుద్ధముడిగినతోడ
బుద్ధిగల కాంగ్రేసు -
స్వయంనిర్ణయ సూత్ర
మమలుపర్చాలంటు
నిర్బంధ శాసనాల్
నీరు గార్చాలంటు
సవినయమ్మున బలుక
సహన మెరుగనియట్లు
పలికితే ప్రవాసము !
ఉలికితే వురిశిక్ష !
కదిలితే ఖైదంట !
మెదిలితే మరణమో !
తొలి లోక యుద్ధమున
తోడైన మనకిట్లు
ప్రతిఫలమ్ముగ నొసగు
బహుమానములు బిడ్డ !

ఆపరిస్థితులలో
అతిలోక భీకరుం
గాంధీజి గనుసైగ
గరచాలనము జేసి

“ కనలేద ? వినలేద ?
 కర్కశపు పాలనము
 కడు ఘోరకృత్యాలు
 కావించుచున్నాది
 నీ తల్లి భూమిపై
 నిలబడ్డ ప్రజమీద;
 ఎదిరించ నిలబడుము
 ముదమందు నీ తల్లి ! ”
 అనుచు కాంగ్రేసపుడు
 పలుకుచే తడవుగా
 గంభీర భావమున్
 కలదీసి కున్నాడు
 జంభారి తలదన్ను
 పుంభావముం జూపి
 రొలపేక్తును ఎదర
 రణరంగమున దుమికి
 సత్యాగ్రహస్త్రమున్
 సంధించి విడిచాడు !

రణదుందుభిని గొట్టు
 రణరంగవీరుడా
 స్వామిశ్రద్ధానందు

జంపుదుము మేమన్న -
 సాయుధుల సైనికుల
 సత్వరమ్మున బిల్చి
 ఆలసించకు డంటు
 అంగరఖ తొలగించి
 గుండెజూపించుచూ
 గుండ్ర గాల్చుండంటు
 దండిగా నిలబడగ
 తెల్ల మొగములువై చె
 తెల్లోళ్ళు సైనికులు !

కొ డు కు

ఆపదలు తొలిగాక
 ఆదుకొన్నా ప్రజల
 కష్ట కష్టము లిడుట
 అన్యాయమంటావు
 అమ్మరో నీ వెపుడు !

అ మ్మ

ఉపకార మొనరించ
 అపకార మొనరించు
 నీతిలేనీ వారు

పాతకులు వారబ్బి !

గూర్జనూ వాలాను
కల్పతౌ ఓబ్రియన్
కడుఘోర కృత్యాలు !

కస్సూరు గ్రామమున
కెప్పెనా డవుటనూ
దౌర్జన్య కృత్యాలు !

షేక్సపిరా పట్టమున
బాస్వర్తు స్మిత్తులా
బద్మాషు కార్యాలు !

ఓ డయ్య రొనరించు
కడునీచమైనట్టి
దుష్కృత్య దౌష్ట్యాలు !

పలుకాడగా రాని
పరమ దుర్మార్గాలు !
వినజాలనట్టివా
విపరీత ఘోరాలు !

కలకత్త కాంగ్రేసు
గద్దెపై గూర్చుండి
కాలానుకూలుండు
లాలాజి వెలుగొందె !

జే. వి. బాగ్ హత్యలతో
నాయకుల నిర్భంధ
మాయ కుట్రలతోడ
అట్టుడికి పోవంగ
అమ్మ భారతభూమి !
అసహాయ ఉద్యమము
ఆరంభ మయ్యింది !

బాపూజి నేతయై
బరిమీది కొచ్చాడు !
ప్రత్యక్షమైయున్న
పరదేశ వస్తువులు
భారతీయంబై న
దారిద్ర్య చిహ్నాలు
పనికిరావని పలికి
ఒడ్దికొ నట్లుగా
ఖద్దరే కట్టాలి !

పరదేశ వస్తువుల
బహిష్కరించాలంటు
ప్రజలెల్ల రొక్కపై
వంత బలికారురా !

కొ డు కు

మహనీయమైనట్టి
మానవత్వం బిపుడు
దానవుల జెండాడ
ధరనిల్చె నందువూ !

అ మ్మ

వినయ పూర్వకమైన
విజ్ఞప్తులణగారె !
తలవంచి ప్రార్థించు
గౌరవము నశియించె !
అసహాయ ఉద్యమము
అవతరించిందపుడు !

నాగపూర్కాంగ్రేసు
నాయకుండె నాడు
విజయ రాఘవచారి !

అమృతసరు తోటలో
 నెత్తుచేరులు పారి
 నూతనో తేజమున్
 దేశాన నెలకొల్పి
 వాడ వాడల నిల్పి
 మోడుబారదు దేశ
 మోడిపోవదటంచు
 దృఢదీక్ష ప్రజలకూ
 దివ్యమ్ముగానిచ్చి
 కనుచూపు మేరలో
 కలదు విజయమ్మంచు
 పూరించె శంఖమ్ము
 పూజ్యుడౌ బాపూజి !

అహమదాబాదులో
 అజములూఖా నపుడు
 అధ్యక్షుడైనాడు !

బాలప్రాయమునుండి
 యౌవనం బెదుగుటను
 ఆర్థికపు బిల్లులను
 ఆద్యంతరూపాల

అవలోకనము జేసి
 మంచి చెడుగుల నెంచు
 మర్యాద సాధించ
 పదిరెండు యేండ్లుగా
 పంతాలు బోయింది
 పరువుగా నిల్చింది
 ఇరువదొకటీ దనుక !

ముప్పదారవయేట
 గొప్పగా నిల్చిండి
 వేల్పు యువరాజునూ
 వెనుదిరిగి పొమ్మంచు
 బహిరంగ పరచింది
 బహిష్కారోద్యమము !

సమరశంఖా నాద
 మమరమై మ్రోగంగ
 కచ్చేరి కాలేజి
 కొద్దులాదిగ గ్రామ
 కొలువులన్నిట గూడ
 సర్కారు నాకరీ
 సాగించ బోమంటు
 ప్రజలెల్ల రా నాడు -

పదవులన్ వదలేసి
ప్రథన యోధులుగాగ.

స్వారాజ్య వాదులూ
సాగారి మధ్యలో
సాగేటి ఉద్యమము
సత్యాగ్రహమునూ
చల్లబరచేసారు !
కుళ్ళగించేసారు !

జాతీయ కాంగ్రేసు
గద్దెపై గయలోన
చి త్తరంజనదాసు
చిరునవ్వు నవ్వేడు

మాస్టాల విప్లవము;
చీరాల పేరాల
సత్యాగ్రహమునూ;
పల్నాటిదొ పన్ను
నిరాకరణోద్యమము;
బార్డోలి రై తులా
సమరసన్నాహమున్;

చొరిచొరాకాండ
 సంఘటించుట తోడ
 సమరవీరుడు గాంధి
 సత్యసంధుడు గాంధి
 సాగేటి సమరమును
 సమయింప జేయంగ
 సంస్థలో చీలికలు
 పొడచూపినాయిరా !

బాహుజి నిర్భంధ
 భాగోతమయ్యాక
 స్వారాజ్య పార్టీకి
 నోచేంజరయ్యలకు
 జగడాలు ముదిరాయి
 జంభారు లయ్యారు ;

అబ్దులకాలాము
 ఆజాదు పండితుడు
 ఢిల్లీ కాంగ్రెసులో
 అల్లారు ముద్దొను !

మహామదాలీ భాయి
 మంచెపై గూర్చున్న

కాంగ్రేసు సభలోన
 కాకినాడా పురిని;
 అన్న దమ్ముల మధ్య
 ఐకమత్యము గుదిరి
 చట్టసభలను జేరు
 సన్నాహపరులైరి !

వందేమాతరమంటు
 మందె రాజ్యంబంటు
 స్వాతంత్ర్య నిర్వచన
 సృష్టగా రూపొంది
 లోకమాన్యుడు తిలకు
 వాసిగాంచెను నాడు !

బెల్గాములో గాంధి
 జాతీయ కాంగ్రేసు
 నేతయై వెలుగొందె !

ఆంధ్రలో మన్యమున
 అంగప్రభుతను ఎదిరి
 అధిపతిని నే నంటు
 ఆంధ్ర వీరుడు రాజు
 తిరుగుబాటొనరించి

తీవ్రముగ బోరాడి
తెలుగు వెలుగును నేల
నాల్గుచెరగుల నింపి
ప్రఖ్యాతి గన్నాడు !

కాన్పూరు కాంగ్రేసు
కర ధారిణి గదా
శ్రీమతీ నాయుడూ !

జాతీయ కాంగ్రేసు
గద్దెపై గొహుతిని
ప్రెసిడెంటయింగారు
ప్రఖ్యాతి గాంచాడు !

అన్నారి డాక్టరా
మదరాసు కాంగ్రేసు
మణి కిరీటము దాలెచ్చె !

గాంధీజీ విడుదలై
కాంగ్రేసు రథమెక్కి
“ సాగారి రాబోవు
సై మన్ కమీషనకు

స్వాగతంబిడరాదు
 సర్వపక్షములనగ ”
 గౌరవించిరి నాడు
 పౌరులెల్లరు గూడ
 బాపూజి పలుకునూ !

కాంగ్రేసు మహాసభ
 కలకత్త గద్దెపై
 మోతిలాల్ నెహ్రూజి
 జ్యోతియై వెలుగొందె !

జాతీయ కాంగ్రేసు
 లాహోరు గద్దెపై
 జహ్వరుం డుదయించి
 సంపూర్ణ స్వరాజ్య
 సాధనంబౌ గదా
 కాంగ్రేసు లక్ష్యమని
 లక్ష్యమును వివరించ
 ఏడాది లోపుగా
 డొమినియన్ స్టేటస్సు
 కట్టబెట్టాలనుచు
 తప్ప దివ్వాలనుచు

పట్టుబట్టారపుడు
అల్లిమేటం బిచ్చి !

రాజీలు మాటాడ
రాజప్రతినిధి రాగ
రాజసము జూపించి
స్వాతంత్ర్య దీక్షతో
సత్యాగ్రహోత్సమును
సంధించి సమరమున
శతసహస్రములౌ
సమర సేనలతోడ
ఉప్పుకొర్రార్లపై
గొప్పగా ఉరికొడు
కొల్లాయి గట్టినా
కొనుటో రబ్బాయి !

గుండెదిటవూ గల్గు
దండియోధుడు గాంధీ
దండి కొర్రార్లపై
దండునడుపుచు తాను
గుప్పెడుప్పును బట్టి
గొప్పసామ్రాజ్యమును

ముప్పతిప్పలుబెట్టి
 మూడు చెరువుల నీరు
 త్రాగించి కలఁగించ.

ఫ్రేంచి విప్లవమందు
 పెనుగాలియై వీచు
 గాలిలీ కథ కొంత
 జ్ఞప్తికొచ్చెనొ ఏమొ;

సప్రపు జయకరులతో
 రాయబారము నడిపి
 రాజీలు కుదిరించి
 బందీలుగా నున్న
 గాంధేయు లెల్లరను
 హుందాగ విడిపించి

గాంధితో ఇర్విను
 కరచాలనము జేసి
 కలసి మాటాడితా
 కలిగించె నొడబడిక.

కొ డు కు
 తెల్ల దొరలిప్పటికి

ఉల్లమును మార్చుకొని
 వెళ్ళజూస్తున్నార ?
 వివరించుమో యమ్మ
 వేవేగ విషయమును !

అ మృ

అంతంత మాత్రమున
 అధికారమును వీడి
 ఆవలకు చోదురా ?
 ఆలకించుము బిడ్డ !

బక్కరై తులపట్ల
 మ్రొక్కులా దేవుడో
 ఉక్కుమనిషి పతేలు
 మక్కువ గను కరాచి
 కాంగ్రేసు గద్దెక్కి
 రాజప్రతినిధి జరుపు
 రాజీని మన్నించి
 గౌరవింపగజేసి
 ఘనముగా వర్తించె !

పరదేశవస్త్రాల

బహిష్కరణోద్యమము
బ్రహ్మాండ రూపమున
ప్రజ్వలించిం దపుడు !

గుండ్రబల్లకు రమ్ము
గాంధీజియని పిల్చి
ముచ్చట్లు సాగించి
ముచ్చటౌ పాలకులు
చప్పట్లు చరిచారు
సాగనంపేశారు !

రణగుణధ్వనులతో
రణచోడెలా లపుడు
హస్తీపురి కాంగ్రేసు
కద్యక్షుడాయెరా !

గుండ్రబల్లనుగూడి
గుడగుడలు సాగించి
గుడిదిరిగి మళ్ళినటు
తిరిగొచ్చు దారిలో
నరవరుని గాంధీని
దొరవారు బంధించి

మరగునన్ బెట్టేసి
 కాంగ్రేసు సంస్థనూ
 కాల రాయాలనుచు
 వన్ ఘోర ఘోరుతో
 గన్ షాట్ల గదిమినన్
 సమకూడి జనులీడ
 సభలెన్నో జరిపారు
 సమర రంగాలనగ !
 తన్నులే తిన్నారు
 పన్ను లెగబెట్టారు !

బాపూజి ఉపవాస
 వ్రతమేమొ జరిగింది !
 శాంతి సంగ్రామమ్ము
 శాంతించె సాంతమ్ము !

తెల్లమ్మ నెల్లమ్మ
 కలకత్త కాంగ్రేసు
 గద్దెపై వెలుగొంది
 ముద్దుగా బలికింది;
 “మద్యపానము లేక
 మనుజులై మెలగాలి

భారతీయు లటంచు ”
బోధింపు శైలిలో !

బొంబాయి కాంగ్రేసు
గద్దెపై గూర్చుండి
రాజేంద్ర ప్రసాదు
రాణించె నెంతయో !

యౌవనము ముదిరింది
కౌమార మే తెంచె
ఒకరి పెత్తనమేల ?
స్వపరిపాలన వలయు
సవ్యమ్ముగా నిడుడు
సందేహపడకంచు
పదునాలుగేండ్లుగా
పట్టుబట్టియు కడకు
సమరధోరణి బలికి
సాధించి తీరింది
ముప్పదై దూలోన !

కొ డు కు

తలపునందున్నట్టి

వలపు దీరంగ నా
 భారతీ జాతీయ
 కాంగ్రేసు సంఘము
 తగుబాటమే నడిపి
 తరియించె నందువా
 మొగసిరిగి మాయమ్మ ?

అ మృ

ఉబలాట పడబోకు
 ఉన్నదున్నటు జెప్పదు
 ఊకొట్టు చుండరా !

ఇంతమాత్రము బొంద
 ఎన్నెన్ని కష్టాల
 ఎదిరించినారురా ?
 మదికంద వినుమురా !

శాసనోల్లంఘనము
 ఉప్పు సత్యాగ్రహము
 తూటాల కాల్పులూ
 లాఠీల దెబ్బలూ
 చిత్రహింసలు బాబు

చెప్ప శక్యముగాదు !

ఇరువదొక్కటి సుండి
ముప్పదై దూదనుక
పడరాని పాపైన్నొ
పడ్డాది దొడ్డగా !
ఎసలేని క్షేణాలు
అనుభవించిందెన్నో !
ఎట్టకేలకు తాను
పట్టాభిషేకమ్ము
కట్టుకొన్నాదిరా !
కొమరులే మంత్రులై
కులుకుచున్నారురా !

అటువంటి సమయమున
ఇండియాప్రభుత్వపు
యాక్టొచ్చి నిలబడగ
ఏబదవ పడినున్న
ఆపదన్ మదినిడక
కాండ్రించి ఉమ్మేసి
కాట్టువ్వె కాంగ్రేసు !

జవనాశ్వమున వెల్గు
జవహరుం డలనాటి
యువనాయకుండొట
లక్ష్మి కాంగ్రేసులో
రారాజులన్ మించె !

ఫెయిజుహార్ కాంగ్రేసు
ప్రెసిడెంటు జహ్వరు
రై జింగు సూర్యుడై
రాణించె గద్దెపై !

ఎన్నికల తంతులో
సన్నుతులు గైకొంటు
రాజ్యాంగ యంత్రమును
రాజసమ్మన బట్టి
మంత్రితవములు చొంది
మహినేలు చుండిరీ
మనవారు ఘనముగా !

స్వారాజ్య పక్షంబు
సాగించు చర్యలూ ;
బూలుభాయ్ దేశాయి

ఋకరింపుల బాణి;
 మంత్రాంగ నిర్మాణ
 ప్రాంతాల స్వాతంత్ర్య
 పాలనా పద్ధతులు !
 ప్రభుతనం దెనలేని
 పాశవిక నృత్యము;
 గాంధీజి కవగతము !

హరిపురా - కాంగ్రెసు
 అధ్యక్షుడై బోసు
 హరిహరాదుల మింది
 బరిమీద నిల్చెరా !

జాతీయ కాంగ్రెసు
 త్రిపురీ సమావేశ
 తిరునాళ్ళ తీర్థమున
 చోసు ప్రెసిడెంటు
 వాసిగాంచుడె గాద !

పెద్దలన్ ఎదిరించి
 గద్దెక్కి శ్రీ చోసు
 తగులాట మేలంటు
 తప్పుకున్నా డవుడు;

గొప్పగా నిల్చేడు;
 చెప్పుకోదగినట్లు
 ఒప్పుగా చరియించి
 తల్లివల్లము నుంట
 తరుణయోధుల బిల్చి
 ఫార్వర్డు చ్చాకంటు
 పార్టీని కట్టాడు
 పావనుం డతగాడు !

రామఘరు కాంగ్రేసు
 రాజాదు ప్రెసిడెంటు !

మారెమ్మవలె నాడు
 మలిరోక యుద్ధమ్ము
 మహిమీద తిరుగాడ
 మంత్రులౌ మనవారు
 శ్వేత పాలకులకూ
 చెల్లు చీటీ లిచ్చి;
 సామ్రాజ్య వాదులా
 సమరాని కెదురంటు
 ఏబదారవ ఏట
 ఎదురొడ్డి నిలబడగ

సౌఖ్యాలు త్యజియించి
 సర్వస్వ మర్పించి
 సాబర్మతీ యోగి
 సమరాంగణమ్మనన్
 శంఖమ్ము పూరించి
 హక్కుమనయది మనము
 భుక్తమ్ము జేసుకొన
 శక్తిస్వరూపులై
 చేవ దేలాలంటు;
 చుక్కెన రక్తమ్ము
 చిందరాదను మాట;
 మొండెమీ రణభూమి
 నుండరాదను మాట;
 అరివీరు డొక్కడూ
 అణగరాదను మాట;
 అందుపే తడవుగా
 ఏ పల్లె కా పల్లె
 ఏకమై నిల్చింది
 అవిభక్త వంశమై !
 ఆదర్శ గ్రామమై
 అఖిల దేశంబుండె !
 ప్రహ్లాదులై నారు

పిల్లలెల్లరు కూడ !
 వయసు గల్గినవారు
 ఏసులై నిల్చారు !
 బుద్ధావతారులై
 పెద్దలున్నారరా !
 ఆణాలగోపాల
 మంగభేదము మర చి
 శాంతి స్వరూపులై
 సమర రంగమునందు
 సాక్షాత్కరించారు !
 వ్యక్తిసత్యాగ్రహము
 రక్తిగట్టిందటుల !

గాంధేయ పథమునన్
 కడవరకు నిలుచుండి
 కాంగ్రేసు చరితమును
 కమ్మగా రచియించి
 జయపూరు కాంగ్రేసు
 జయజయధ్వనులతో
 పట్టాభిషిక్తుడై
 పట్టాభి మురిసెరా !

క్రిష్ణదొరగా రొచ్చి
 సంప్రదింపులసంధి
 చల్లంగ జరిపియున్
 అధికార ద తతకు
 ఆమోద మివకుంట
 అగ్రనాయకులపుడు
 ఉగ్రస్వరూపులై
 అంగశాసన మీడ
 అమలు గారాదంటు
 “చేయండి లేకుంటే
 చావండి ప్రజలంటు”
 జనులకందరి కపుడు
 సైగలే జేసారు!
 సందేశ మిచ్చారు!
 హృదాగ నడచారు!

శాంతిమూర్తుల రూపు
 క్రాంతి దర్శన మీడగ
 శ్వేతశాసకు లీడ-
 జాతీయ కాంగ్రెసు
 అక్రమపు సంస్థయని
 అర్ధినెన్నును బెట్టి

నాయకాగ్రేసరుల
 నడిరేయి బంధించ
 సేనాధిపతి లేని
 సేనకై వడి ప్రజలు
 శ్వేతపాలన పైన
 చెయిజేసుకున్నారు !
 దయనీయ మౌనట్లు
 దండించ బడ్డారు !

సామ్రాజ్య వాదులా
 సైతాను కృత్యాలు
 సామాన్య ప్రజలీడ
 సై చలేకున్నట్టి
 సంగతులు మదినెంచి
 మహనీయుడౌ మనిషి
 మనగాంధి తాతయ్య
 ప్రాయోపవేశమును
 పాలించినాడురా !

అరిభయంకరమైన
 అనశన వ్రతమేమొ
 అంగ్గ సామ్రాట్టులన్

బెదర కొట్టేసింది !
మదిని మార్చేసింది !
అదుపులో బెట్టింది !

అది కారణముగా
ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమీ
బందీల నందరిని
బంధము కుల జేసి
సంది సంప్రదింపుల
కామాత్య త్రయమును
అట్టై పంపిందిరా !

ఏకైక రాజ్యాంగ
ప్రజల పరిషత్తునే
నిర్మించుట నంటు
నీతులే పలికింది !

వికృతభారత పథక
మాదిలో చూపింది !
ఆత్మలో కుందింది !

కళవళా పడ్డాది
కాదు కాదనుకొంది !
మతభేదముల రేపి

ఇస్లాములను లేపి
ఇసుకు గొల్పిందిరా !

ముసుగు తొలగించుకొని
మురిసింది తరిసింది
తల్లి భారతధరను
కుల్లగించేసింది !

రెండు ఖండాలుగా
ఖండింపజేసింది !

ముండమోపిగ తాను
మూటముల్లే గట్టి
దాటింది సంద్రమును !

పైవన్నికూడనూ
పరికించి యోచించ
రాజకీయంబుగా
నరకాగ్నులొగదా !

అయినంత మాత్రమున
అదర్శ లక్ష్యన్ని

అతిక్రమించను లేదు
ఆశ కోల్పోలేదు !

నైరాశ్య మెదిగినా
నిస్పృహ కలిగినా
ప్రత్యర్థి పగఱుని
బహిరంగ సత్యమై
కత్తిగట్టిన గూడ
కర్తవ్యచ్యుతిరాక
కడదాక నిల్చింది !

ప్రత్యర్థి పగఱుని
పశుజలమ్మున గ్రుమ్ము
ప్రతిఘాత మెరుగకా
పావనం బైనట్టి
పథమునం దొలగకా
ప్రథనముం దొలగదూ !

లక్ష్యమ్ము కన్నసూ
సాధనౌ గదా మహి
మాన్వితంబైనదీ !

విజయమ్ము కన్ననూ
ఉత్కృష్టమైనదా
సమరమౌగద బిడ్డ !

వితథమ్మునుండియా
సతత సత్యమ్మునూ;
నిబిడాంధకారమున
నిర్మల జ్యోతులూ;
చావులో నుండియా
సంజీవి గుటికయూ;
సమధి కోత్సాహమ్ము;
సాహసాదార్యమ్ము;
సాధించి యున్నాది
స్వాతంత్ర్య సముపార్జ
నాయత్నహోమమున !

విశ్వాసమడుగంటు
దుస్సమయములు గాని;
ఉత్సాహమణగార్చు
ప్రోత్సాహములుగాని;
రాజ్యమేలాలంటు
రాకపోలేదురా !

ఆత్మ విశ్వాసము
మానసోల్లాసమును
మర్యాదనిలిపాయి !

అచలముల విదల్చు
ఆత్మవిశ్వాసము !

అద్భుతపు కృత్యాల
నవలీల సాధించు
ఉత్సాహ మెంతయును !

నిబిడాంధకారమున
నిత్య నూతనకాంతి !
నిస్పృహ వస్థలో
అద్భుతాశాఙ్గోతి !
దృగ్గోచరం చౌను
దృఢ దీక్షతోనుండ !
శాశ్వతంబై నట్టి
సత్యాహింసలౌను
సాయము నీ కనుచు
సాగారిపోయింది !

మానవుల నమ్మింది !
 మహిని ప్రేమించింది !
 అవిరళా కృషి జేసి
 ఆనందమందింది !

శత్రువుల చెండాడు
 ఔత్రమ్ము వెలువడని -
 వైరి రక్తము నోడ్చు
 త్రౌర్యమ్ము గనరాని -
 సత్యాగ్రహోద్యమము
 శాంతిసంగ్రామమ్ము
 సాగించి మన గాంధీ;
 ఉక్కు చట్టమ్ములో
 నొక్కిపట్టిన మనల
 పాలించు పాలకుల
 పారద్రోలాడురా !

మట్టి సుద్దలనుండి
 మనుజులను సృజించి
 మానవోత్తముడైన
 మహనీయుడైనాడు
 మన పూజ్య బాపుజీ !

విధిచెయిదమను మాట
 మతిలేని కూతంటు
 చరితమును తలక్రిందు
 చేసి చూపాడురా !
 కాలాన్ని గాంధీజి
 కాలదన్నాడురా !

కొ డు కు

స్వాతంత్ర్య మదివచ్చె !
 స్వారాజ్యమును వచ్చె !
 కాంగ్రేసు కలలన్ని
 కార్యరూపముదాలె !
 ఆశయమ్మీడేరి
 ఆనందమందేటి
 కాంగ్రేసు సంఘంబు
 విశ్రాంతిగైకొనగ
 విడిదికే తెంచెనా ?
 విసువుడిగి జనతలో
 విహరించుచుండెనా ?
 వినుపించు మోయమ్మ
 విందు నా కా స్తయున్

అ మ్మ

అర్ధిక సమానతను
అర్జించ సమకట్టి
పోరాడు తోందిరా !

మిట్ట పల్లము లెదుగు
గుట్టేమొగనరాగ
జాతి మత కుల భేద
నీతులను హతమార్చ
ఊతముగ ఉన్నట్టి
జే. బీ. కృపాలిని
హాబీగ ప్రెసిడెంటు
జాతీయ కాంగ్రెసు
మీరట్మహా సభకు !

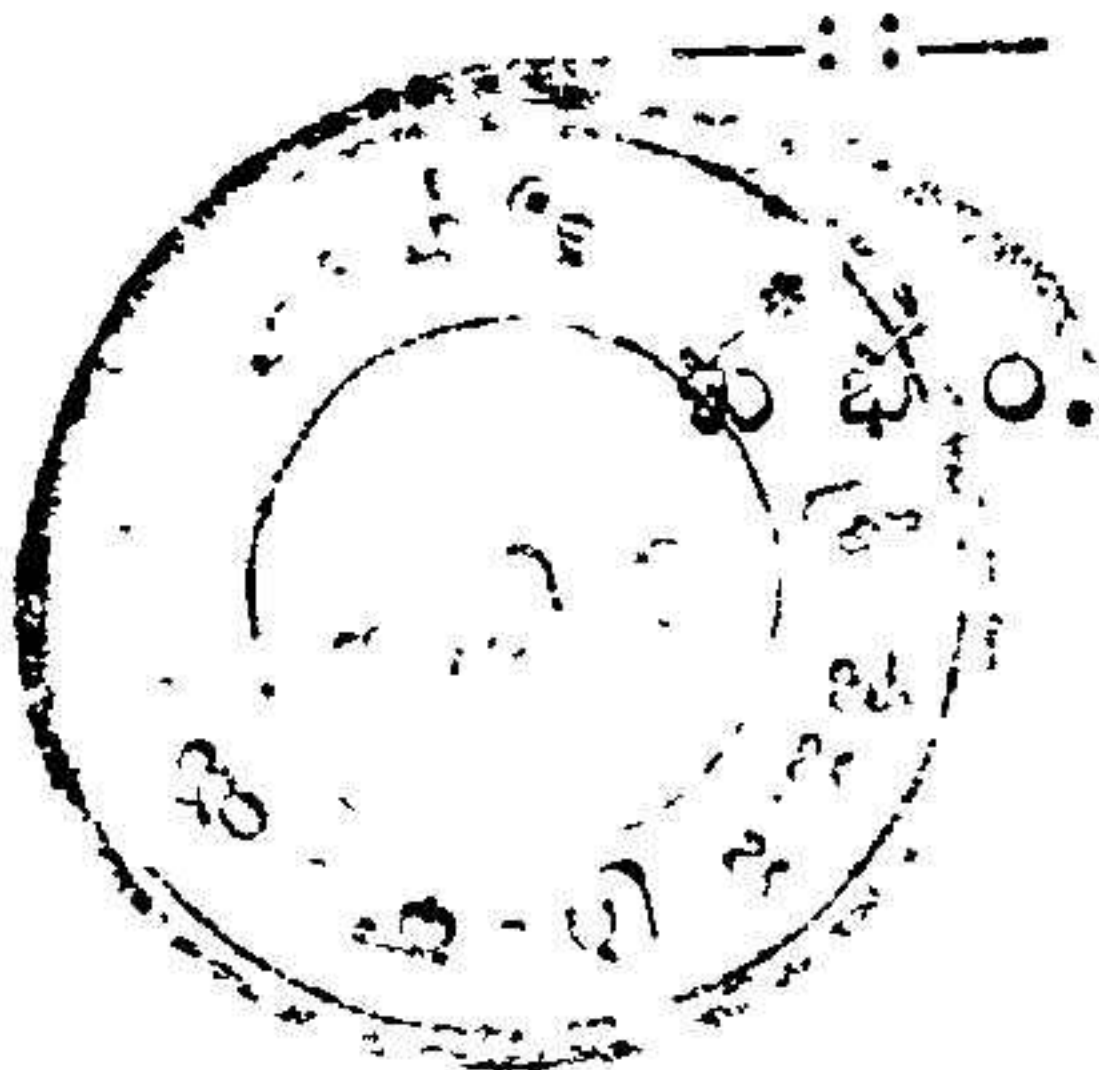
సోషలిష్టు సమాజ
సోషాన మనగ నా
ఆవడీ కాంగ్రెసు
ఆదర్శవాదిరా
ప్రెసిడెంటు దేబరూ !

పక్షపాతము లేక

కుక్షినింపెడు తల్లి
దక్షతను వెలుగొందు
ఇందిరా గాంధిరా
హుందాగ గద్దెపై
అందాలు చిందెరా !

జాతీయ భావాలు
పుంజీభవించినా
సంజీవరెడ్డిరా
రంజిల్లు చున్నాడు !

జాతీయ కాంగ్రెసు
జన్మించి భరతోర్వి
పుష్పించి ఫలియించి
పంటకాపులకిచ్చి
కంటగనిపెడుతున్న
కథ జెపితి బాలకా !
పదిలమ్ము నుంచరా
మదిలోన వదలరా !

శ్రీ సత్యజిత్ కుమార్ లిబ్రరీ
TEL. 2-11-11
Krishna D.

68

Ba

B-41

మహాస్థాన్	చలం	5-00
ఆత్మార్పణ	చలం	2-50
అననూయ	చలం	2-25
బుజ్జీగాడు	చలం	1-50
తిరిగిరాలేదు	కె. లింగరాజు	2-25
విరుద్ధ ఫలితాలు	ముద్దంశెట్టి	2-00
బృందావనం	పురాణం	1-50
తారకమంత్రం	కవులూరి	1-00
కాలకరణం	దిలీప్	1-75
పావురాలు	సభా	
ప్రియురాలు	బి. వి. నరసింహారా	
కాలహాళం	బి. వి. నరసింహారా	
రక్తసంబంధం	లింగంజీవి	
ప్రియురాలు	పి. వి. రత్నం	
వార్షధ్వనులు	పి. వి. రత్నం	0-75
స్నేహితులు	ఎస్. గిరి	0-75
సాహిత్య రత్నాలు	పి. వి. రత్నం	1-50
కిల్లాడి కన్నెరిరాము	బాబ్జీ	1-25
హరింతాయి కథలు	బాబ్జీ	2-50
రమ్యదేశపు జానపద కథలు	బాబ్జీ	2-25
తాతా మనుచుడు	కాశీవిశ్వనాథం	0-75
అమ్మా కొడుకు	కాశీవిశ్వనాథం	1-25
బిస్కెట్లు	కాశీవిశ్వనాథం	0-50

ట
71

ప్రజా ప్రచురణలు
పవరుపేట - ఏలూరు.

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	IPWAI01B127
పుస్తకం పేరు	6000 గ్రామీణులు
తారీఖు	99-10-29
ముందు అట్ట	no
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	73
పెద్ద సైజు పేజీలు	no
ఖాళీ పేజీలు	bci,68
లేని పేజీలు	1 to 2
తయారు చేసినది	Triveni
పేజీలు విడదీసినది	Thousin
స్కాన్ చేసినది	Mounica
పరీక్ష చేసినది	pragathi
పేజీలు పరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	no
గమనిక	6000